

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- سرشناسه : محمودی، اکبر.
- عنوان و نام پدیدآور: اسلام پژوهی در اسرائیل / اکبر محمودی.
- مشخصات نشر: قم: مؤسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث. سازمان چاپ و نشر، ۱۳۹۹.
- مشخصات ظاهری: ۳۳۶ ص.
- فروست: پژوهشکده کلام اهل بیت علیهم السلام؛ ۲۶.
- شابک (ISBN): ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۲۰۷ - ۱۰۶ - ۶
- وضعیت فهرست نویسی: فیپا.
- یادداشت: کتابنامه ص. (؟؟؟؟) - ۹۹۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.
- موضوع: اسلام و صهیونیسم
- موضوع: Islam - Relation -- Judaism
- موضوع: Islam and Zionism
- شناسه افزوده: مؤسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث. پژوهشکده کلام اهل بیت علیهم السلام.
- شناسه افزوده: پژوهشگاه قرآن و حدیث
- رده بندی کنگره: BP ۲۲۷/۲
- رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۷۲
- شماره کتاب شناسی ملی: ۶۲۴۵۷۱۹

اسلام پژوهی در اسرائیل

اسلام پژوهی در اسرائیل

اکبر محمودی

تهیه: پژوهشکده کلام اهل بیت (علیهم السلام) / ۲۶

ویراستار: طلیعه ربانی

صفحه آرا: محمد حسینی

طراح جلد: حسن فرزندگان

ناشر: سازمان چاپ و نشر دار الحدیث

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

سازمان چاپ و نشر

دفتر مرکزی:

سازمان چاپ و نشر دار الحدیث: قم، میدان شهدا، ابتدای خیابان معلم، پلاک ۱۲۵

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۱۶۵۰ - ۰۲۵-۳۷۷۴۰۵۲۳ - ص.ب: ۴۴۶۸/۳۷۱۸۵

hadith@hadith.net

<http://www.hadith.net>

* کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۱۹.....	سخن پژوهشگده
۲۱.....	پيش گفتار
۲۵.....	فصل اول: پيش نيازهاي پژوهش
۲۵.....	آشنائي با كتاب
۲۹.....	شناخت اجمالي اسرائيل
۳۵.....	فصل دوم: مراکز اسلام پژوه در اسرائيل
۳۵.....	مقدمه
۳۵.....	دانشگاه اورشليم
۳۵.....	معرفي اجمالي
۳۸.....	مراکز اسلام پژوهي در دانشگاه اورشليم
۳۸.....	مرکز مطالعات اسلامي نحميا لفتسيون
۳۹.....	آثار منتشر شده مرکز
۴۵.....	مؤسسه مطالعات آسيائي و آفريقيائي
۴۷.....	گروه هاي اسلام پژوه مؤسسه
۵۰.....	مؤسسه مطالعات پيشرفته دانشگاه عربي اورشليم
۵۱.....	اساتيد اسلام پژوه در دانشگاه اورشليم

- ۵۱..... دانش‌آموختگان اسلام‌پژوه از دانشگاه اورشلیم
- ۵۲..... همایش‌های اسلام‌پژوهی
- ۵۵..... دانشگاه بارایلان
- ۵۵..... معرفی اجمالی دانشگاه
- ۵۶..... مراکز اسلام‌پژوه دانشگاه بارایلان
- ۵۶..... مرکز مطالعات عربی - اسلامی
- ۵۷..... دانشکده عربی
- ۵۷..... آثار پژوهشی دانشکده عربی
- ۵۸..... اساتید اسلام‌پژوه در دانشگاه بارایلان
- ۵۹..... آثار اسلام‌پژوهی در دانشگاه بارایلان
- ۵۹..... دانشگاه حیفا
- ۵۹..... معرفی اجمالی دانشگاه
- ۶۱..... مراکز اسلام‌پژوه در دانشگاه حیفا
- ۶۱..... کتابخانه دکتر سارا سرودی
- ۶۱..... مرکز مطالعات ایران و خلیج فارس معیر عزری
- ۶۴..... شبکه قرآنت
- ۶۵..... اهداف و برنامه‌ها
- ۶۵..... اساتید قرآنی شبکه قرآنت
- ۶۶..... اساتید اسلام‌پژوه
- ۶۶..... دانشگاه تل‌آویو
- ۶۶..... معرفی اجمالی دانشگاه
- ۶۷..... مراکز اسلام‌پژوه دانشگاه تل‌آویو
- ۶۷..... مرکز مطالعات ایران‌شناسی
- ۶۷..... دانشکده زبان و ادبیات عرب
- ۶۸..... اساتید دانشکده
- ۶۸..... مرکز مطالعات خاور میانه‌ای و آفریقایی موشه دایان

۶۸.....	پیشینه مرکز
۶۹.....	ساختار اداری و اجرایی مرکز
۷۵.....	اساتید و فارغ التحصیلان اسلام پژوه در دانشگاه تل آویو
۷۶.....	همایش های اسلام پژوهی در دانشگاه تل آویو
۷۹.....	دانشگاه آزاد اسرائیل
۷۹.....	مؤسسه مطالعه روابط میان یهودیان، مسیحیان و مسلمانان
۷۹.....	ایده اصلی مؤسسه
۸۰.....	هیئت رئیسه و اعضای مؤسسه
۸۱.....	تحقیقات مؤسسه
۸۳.....	کنفرانس های مؤسسه
۸۳.....	موزه ملی اسرائیل
۸۶.....	مرکز تحقیقات سیاسی آریل
۸۸.....	اهداف مرکز
۸۸.....	برنامه های مرکز
۸۹.....	ساختار اداری و اجرایی مرکز
۸۹.....	هیئت مدیره
۹۰.....	شورای مشورتی
۹۰.....	کمیته های مرکزی
۹۱.....	انتشارات مرکز
۹۳.....	فصل سوم: شخصیت های اسلام پژوه در اسرائیل
۹۳.....	مقدمه
۹۳.....	آریه کوفسکی
۹۴.....	آریه لوین
۹۴.....	آشر ساسر
۹۵.....	آلبرت ارازی

۹۵.....	آلیزا شنیزر.....
۹۸.....	آمالیا لوانونی.....
۹۹.....	سوابق علمی.....
۱۰۳.....	کنفرانس‌ها.....
۱۰۵.....	آثار علمی.....
۱۰۷.....	آنگلیکا نیورت.....
۱۰۸.....	زمینه‌های فعالیت علمی.....
۱۱۱.....	کتاب‌ها.....
۱۱۲.....	مقالات.....
۱۱۳.....	پروژه تاریخ قرآن.....
۱۱۴.....	آهارون بن شیمش.....
۱۱۴.....	آویشای بن درور.....
۱۱۴.....	اتان کولبرگ.....
۱۱۷.....	کتاب‌ها.....
۱۲۳.....	مقاله‌ها.....
۱۲۳.....	مقاله‌های دائرةالمعارف ایرانیکا.....
۱۲۴.....	مقاله‌های دائرةالمعارف اسلام.....
۱۲۵.....	مقاله‌های دائرةالمعارف دین.....
۱۳۱.....	مقاله‌های دائرةالمعارف‌های دیگر.....
۱۳۱.....	مقالات پراکنده.....
۱۳۱.....	«نکاتی چند درباره رویکرد امامیه به قرآن».....
۱۳۵.....	«یک اسناد غیر معمول شیعی».....
۱۳۶.....	«برخی دیدگاه‌های شیعه امامی درباره تقیه».....
۱۳۷.....	«برخی دیدگاه‌های زیدیه درباره صحابه».....
۱۳۸.....	«تکامل اندیشه جهاد در عقاید شیعیان امامی».....
۱۳۹.....	«از امامیه تا اثناعشریه».....

۱۴۱	ابوتراب.....
۱۴۱	«اصطلاح رافضه در استعمالات شیعه امامیه».....
۱۴۲	«اصطلاح مُحدّث در شیعیان اثناعشری».....
۱۴۴	«مناهج العارفین».....
۱۴۴	برخی نظریات شیعه درباره اوضاع عالم پیش از طوفان نوح <small>علیه السلام</small>
۱۴۵	«تکوین شیعه».....
۱۴۷	«دکترین موافات در عقاید مسلمانان».....
۱۴۷	«جایگاه ولدالزنا در تشیع امامی».....
۱۴۸	«برانت در دیدگاه شیعه».....
۱۴۹	«اصول اربع مائه».....
۱۵۰	«علی بن موسی بن طاووس و مجادله وی در برابر اهل سنت».....
۱۵۱	«متون مقدس معتبر در نزد شیعیان نخستین».....
۱۵۲	«تقیه در عقاید و مذهب شیعیان».....
۱۵۳	«دیدگاه مسلمانان سده‌های میانه درباره شهادت».....
۱۵۳	«اندر ستایش اقلیت».....
۱۵۴	«نخستین کاربردهای اصطلاحی اثناعشریه».....
۱۵۵	«امامان و قوای بصری».....
۱۵۵	«روایت ابوبصیر؛ آیات قرآن درباره محاسن شیعه».....
۱۵۶	«تطور نظریه جهاد در شیعه امامیه».....
	«برخی برداشت‌های شیعیان از تاریخ امویان در مطالعات قرن اول جامعه اسلامی».....
۱۵۷
	«حدیث شیعه، جمع‌آوری و انتقال حدیث شیعه و شرح مجموعه‌ای از حدیث شیعی».....
۱۵۷
۱۵۷	«برخی دیدگاه‌های شیعیان امامی درباره صحابه».....
۱۵۷	«مسلمانان غیرامامی در فقه امامیه».....
۱۵۸	«مطالعات غربیان درباره اسلام شیعی».....

- ۱۵۸ «ابعادی از اندیشهٔ اخباری‌گری در قرن ۱۷ و ۱۸»
- ۱۵۸ «امام و جامعه در دورهٔ پیش از غیبت»
- ۱۵۹ «تصویر پیامبر اسلام ﷺ به عنوان یک شهید (شاهد)»
- ۱۵۹ «پزشک دربار در پادشاهی لاتینی اورشلیم و ایوبیان دمشق، یعقوب بن اسحاق»
- ۱۵۹ «اقدامات میان فرهنگی تنودور آنتیوک»
- ۱۵۹ «التنزیل و التحریف؛ مقدمه‌ای بر کتاب القراءات»
- ۱۶۰ «شهید: حامی فکری شهادت در اسلام»
- ۱۶۰ «گرایش‌های تفاسیر امامیه و نقش سیاری در آنها»
- ۱۶۰ «نکته‌هایی در باب تاریخ نگارش قرآن، با تکیه بر کتاب قراءات القرآن سیاری»
- ۱۶۰ «شهید و شهادت در صدر اسلام»
- ۱۶۱ «گزارش‌های غربی وفات پیامبر اکرم ﷺ»
- ۱۶۱ «ویراستاری کتاب
- ۱۶۶ گزارش کتاب
- ۱۶۸ اسحاق حسون
- ۱۶۹ اسرائیل اسپنیتز لر
- ۱۶۹ اسرائیل گرشونی
- ۱۷۰ اسرائیل یعقوب یوفال
- ۱۷۰ اُفرائیل بار لیفاف
- ۱۷۱ اُیفا حلمیش
- ۱۷۱ الا لندو تاسرون
- ۱۷۲ الکساندر تریگر
- ۱۷۳ اِلی یاسیف
- ۱۷۳ امیکام الاد
- ۱۷۴ اُوره لیمور

۱۷۴	اوری روبین
۱۷۵	کتاب‌ها
۱۷۶	ترجمهٔ عبری قرآن
۱۷۷	از نگاه عاشقان
۱۷۷	مقایسه کتاب مقدس و قرآن
۱۷۷	مقالات
۱۸۱	اُوریت رامون
۱۸۱	اوریل هاید
۱۸۱	اوزی رابی
۱۸۲	اُوفیر مینتس منور
۱۸۲	اونر گیلادی
۱۸۳	کتاب‌ها
۱۸۳	مقالات
۱۸۶	ایتزچک ویزمن
۱۸۷	تدریس‌ها
۱۸۸	زمینه‌های پژوهش
۱۸۸	تحصیلات
۱۸۸	موقعیت علمی
۱۸۹	کمک‌هزینه‌های تحصیلی و تحقیقاتی
۱۸۹	کتاب‌ها
۱۹۰	مقاله‌ها
۱۹۳	فصل‌های کتاب
۱۹۵	مطالب دانشنامه
۱۹۵	بررسی کتاب
۱۹۶	اِیریت بک

۱۹۷	ایریس شجریر
۱۹۷	ایشای لاندا
۱۹۸	ایلانا کریوو کوفمان
۱۹۸	بات تسیون
۱۹۹	باری روبین
۲۰۰	برنارد طائورک
۲۰۰	بنیامین آبراموف
۲۰۰	بنی نویر غیر
۲۰۰	پتروس ابودوز
۲۰۱	تروی لانگرمین
۲۰۲	جاشوا بلو
۲۰۲	جان تیل
۲۰۳	جوزف هوروفتس
۲۰۶	جیرمی کوهن
۲۰۶	حافا لاتسروس
۲۰۶	حاجی ارلیچ
۲۰۶	حنا طراجان
۲۰۷	خلیل عثمانه
۲۰۸	دان چیوطين
۲۰۸	دفته إفرات
۲۰۸	دفتا هیرش
۲۰۹	دیوید ایولن
۲۰۹	دیوید مناشری
۲۱۰	راشل میلستین
۲۱۰	رام بن شالوم
۲۱۱	رایا موراج

۲۱۱	رفقا نیر
۲۱۲	زاینه اشمیتکه
۲۱۲	بورسیه‌ها
۲۱۳	تدریس‌ها
۲۱۳	جایزه‌ها
۲۱۴	پژوهانه‌ها
۲۱۵	عضویت‌ها
۲۱۷	بازبینی علمی مقالات
۲۱۸	تألیف کتاب
۲۲۳	تحقیق کتاب
۲۲۹	مقالات
۲۳۰	زوهر هادرومی آلوجه
۲۳۱	ژاکوب لندو
۲۳۱	ژوزف الیاش
۲۳۲	زندگی علمی
۲۳۴	کتاب‌ها
۲۳۴	مقالات
۲۳۹	سارا استرومسا
۲۴۲	سارا سویری
۲۴۲	سندرا مئیری
۲۴۳	سولی شهور
۲۴۳	سونیا راکاس
۲۴۳	سیلوا فوگیل بیجانوی
۲۴۴	سیمون هوپکینز
۲۴۴	شای زوهر
۲۴۴	شائول شاکد

۲۴۹.....	شموئل موره
۲۵۰.....	طال شووال
۲۵۱.....	فروما زاچس
۲۵۱.....	رتبه‌های علمی
۲۵۲.....	عضویت‌های علمی
۲۵۳.....	داوری‌های علمی
۲۵۳.....	آثار
۲۵۳.....	کامیلا ادنگ
۲۵۵.....	گابریل واربورگ
۲۵۶.....	مدارک علمی
۲۵۶.....	فرصت‌های مطالعاتی تحقیقاتی
۲۵۷.....	عضویت در جوامع علمی
۲۵۷.....	موقعیت‌های اداری علمی
۲۵۸.....	ویراستاری
۲۵۸.....	کتاب‌ها
۲۵۹.....	ویرایش کتاب
۲۶۰.....	مقاله‌ها در مجلات آموزشی و عمومی
۲۶۲.....	گالیلی شاحار
۲۶۳.....	گرگور اسچوارب
۲۶۳.....	لئون شلف
۲۶۴.....	لوکاس میلتر
۲۶۴.....	لیگ چیپمان
۲۶۴.....	لیفی سبکتور
۲۶۵.....	لیه کینبرگ
۲۶۵.....	لیوانت هولتزمان
۲۶۷.....	ماتی مئیر

۲۶۸.....	مارتین کرامر.....
۲۶۹.....	حوزه‌های مطالعاتی.....
۲۶۹.....	عضویت‌های علمی.....
۲۷۰.....	بورس‌های تحصیلی.....
۲۷۱.....	کتاب‌ها.....
۲۷۴.....	مقالات.....
۲۷۵.....	ماشا هلیوی.....
۲۷۵.....	مایر لیتواک.....
۲۷۷.....	مایر میخائیل براشر.....
۲۸۱.....	مقالات.....
۲۸۵.....	عضویت در مجله نقد و بررسی مطالعات شیعی.....
۲۸۵.....	مایر هاتینا.....
۲۸۵.....	تألیفات.....
۲۸۷.....	ویراستاری‌ها.....
۲۸۷.....	مایر یعقوب کیستر.....
۲۸۸.....	محمود غنائم.....
۲۸۹.....	مریا پولیاک.....
۲۸۹.....	مصطفی کبها.....
۲۹۰.....	مناحم میلسون.....
۲۹۰.....	موتی رگیو.....
۲۹۱.....	موشه شارون.....
۲۹۲.....	میخائیل لیکر.....
۲۹۲.....	میری شفر موسنسون.....
۲۹۳.....	نصیر باسل.....
۲۹۴.....	هاگای بن شمای.....

۲۹۶.....	یائیل مونک.....
۲۹۷.....	یوری کوپفرسچمیت.....
۲۹۷.....	امور مطالعاتی مورد علاقه.....
۲۹۷.....	آثار علمی.....
۲۹۹.....	یوسف یوئیل ریولین.....
۳۰۰.....	یوفال ایلون.....

فصل چهارم: ارزیابی اسلام‌پژوهی در اسرائیل ۳۰۳

۳۰۳.....	مقدمه.....
۳۰۳.....	مبانی اسلام‌پژوهی در اسرائیل.....
۳۰۳.....	به رسمیت شناختن دین اسلام به عنوان دین پویا و جهانی.....
۳۰۴.....	گسترده و عمیق بودن محتوای دین اسلام.....
۳۰۴.....	اهداف اسلام‌پژوهی در اسرائیل.....
۳۰۴.....	کمک به ابرقدرت‌های جهانی.....
۳۰۵.....	تفرقه‌اندازی میان فرقه‌های اسلامی.....
۳۰۵.....	شناخت راه‌های نفوذ در جوامع اسلامی.....
۳۰۶.....	منابع اسلام‌پژوهی در اسرائیل.....
۳۰۶.....	اصول اسلام‌پژوهی در اسرائیل.....
۳۰۶.....	لزوم تحقیق تاریخی در متون اسلامی.....
۳۰۶.....	لزوم نقد متون اسلامی.....
۳۰۷.....	زمینه‌های اسلام‌پژوهی در اسرائیل.....
۳۰۷.....	شیعه‌پژوهی.....
۳۰۹.....	روحانیت‌پژوهی.....
۳۱۰.....	ایران‌پژوهی.....
۳۱۱.....	قرآن‌پژوهی.....

۳۱۲	حدیث پژوهی
۳۱۲	فقه پژوهی
۳۱۳	کلام پژوهی
۳۱۴	فلسفه پژوهی
۳۱۵	عرفان پژوهی
۳۱۵	تاریخ پژوهی
۳۱۶	سیاست پژوهی
۳۱۶	جامعه پژوهی
۳۱۷	شخصیت پژوهی
۳۱۸	اثر پژوهی
۳۱۹	نقاط قوت مطالعات اسلام پژوهی در اسرائیل
۳۱۹	گسترده بودن مطالعات اسلام پژوهی در اسرائیل
۳۱۹	روشمند بودن مطالعات اسلام پژوهی در اسرائیل
۳۲۰	نقاط ضعف مطالعات اسلام پژوهی در اسرائیل
۳۲۰	عدم توجه کافی به منابع شیعه در مطالعات اسلام پژوهی
۳۲۱	تعصب بی اساس در برخی از مطالعات اسلام پژوهی
۳۲۱	تحلیل آماری اسلام پژوهی در اسرائیل
۳۲۱	میزان اسلام پژوهی اسرائیل نسبت به مناطق دیگر
۳۲۲	میزان مصادیق اسلام پژوهی اسرائیل نسبت به همدیگر
۳۲۳	میزان اسلام پژوهی اسرائیل نسبت به جوامع غیر اسلامی دیگر
۳۲۵	میزان موارد زمینه های اسلام پژوهی اسرائیل نسبت به همدیگر
۳۲۶	میزان اسلام پژوهی اسرائیل نسبت به پیش و پس از انقلاب اسلامی ایران
۳۲۹	کتاب نامه
۳۳۵	پایگاه های اینترنتی

سخن پژوهشکده

امروزه نگاه بیرونی به یک دین یا مذهب، از جمله مطالعات و تحقیقات رایج در جهان است و بسیاری از خاورشناسان و مستشرقان، در راستای مطالعات و تحقیقات شرق‌شناسی، به تحقیق و بررسی در زمینه دین اسلام و مذاهب آن روی آورده‌اند.

غالباً در بسیاری از پژوهش‌ها و مطالعاتی که در زمینه اسلام و مسلمانان در جوامع غیراسلامی انجام می‌شود، از منابع اندک و یا نامعتبر بهره برده می‌شود و یا هرگز از منابع شیعه بهره برده نمی‌شود و اگر استفاده شود، بسیار اندک و محدود است و در کنار آن، غرض‌ها و اراده‌های سیاسی و ملی دخالت داده می‌شود و نتیجه تحقیق، از مطلوبیت لازم برخوردار نیست. به همین دلیل، شایسته است که تحقیقات و آرای مستشرقان اسلام‌پژوه در سراسر جهان نقد و بررسی شود تا نقاط قوت و نقاط ضعف آنها برای همگان روشن گردد و اگر اشتباهی در این تحقیقات وجود دارد، اصلاح شود.

پژوهشکده کلام اهل بیت علیهم‌السلام در پژوهشگاه قرآن و حدیث برای تحقق این هدف، آثار و مطالعاتی را در نظر گرفت تا مهم‌ترین و شاخص‌ترین تحقیقات و مطالعات مستشرقان اسلام‌پژوه را بررسی و ارزیابی کند و نقاط قوت و نقاط ضعف آنها را مشخص سازد. در اسرائیل (فلسطین اشغالی)، مراکز تحقیقاتی فراوانی با جذب اساتید و پژوهشگران پرشمار، مشغول مطالعه و تحقیق درباره ادیان و مذاهب گوناگون هستند که یکی از آنها، دین اسلام است. این مطالعات و تحقیقات به صورت آموزشی و پژوهشی، در مقاطع دانشگاهی - اعم از کارشناسی، کارشناسی

ارشد و دکترای تخصصی - صورت می‌گیرد و در یک سیر صعودی درخور توجه، رو به افزایش است.

به دلیل فراوانی پژوهش‌های منطقه اسرائیل در حوزه اسلام‌شناسی و اسلام‌پژوهی، پژوهشکده کلام اهل بیت علیهم‌السلام بر آن شد تا با ترسیم طرحی هدفمند و منسجم، این تحقیقات و مطالعات را بررسی، تحلیل و ارزیابی کند و نقاط قوت و نقاط ضعفشان را روشن سازد و آمار تحلیلی دقیق و کاملی را در این زمینه ارائه دهد. به همین سبب، از پژوهشگر ارجمند، حجت‌الاسلام دکتر اکبر محمودی - که با بسیاری از زبان‌های زنده دنیا آشنا بوده، مطالعات گسترده‌ای در حوزه اسلام‌پژوهی استشرافی دارند - درخواست شد تا پژوهش‌های خود را در حوزه اسلام‌پژوهی اسرائیل جمع‌آوری کرده، آن را به شکل یک کتاب علمی و پژوهشی ارائه دهند تا بتواند دستمایه‌ای برای اساتید، پژوهشگران، طلاب، دانشجویان و دیگر علاقه‌مندان باشد.

خداوند قادر و متعالی را شاکریم که این پژوهش‌ها و کوشش‌ها به نتیجه نشست و کتابی علمی با نام اسلام‌پژوهی در اسرائیل (فلسطین اشغالی) به ثمر رسید.

در پایان لازم است از تلاش‌های رئیس پژوهشگاه قرآن و حدیث، حضرت آیت‌الله ری شهری و قائم مقام ایشان حجت‌الاسلام دکتر رضا برنجکار، معاون پژوهشکده کلام اهل بیت علیهم‌السلام، حجت‌الاسلام دکتر اکبر اقوام کرباسی و دیگر عزیزانی که ما را در به ثمر رساندن این پژوهش یاری رساندند، سپاسگزاری نمایم.

همچنین از پژوهشگر و محقق ارجمند حجت‌الاسلام دکتر اکبر محمودی که در راستای تحقق یافتن این نگاه‌شده علمی - با همه حساسیت‌ها و مشکلاتی که منطقه اسرائیل (فلسطین اشغالی) داشت - تلاش فراوانی کردند و اثر ارزشمندی را به جامعه علمی ارائه نمودند، قدردانی و تشکر می‌کنم. ان شاء الله این اثر مورد رضایت خدای حکیم و حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) قرار گیرد و ذخیره‌ای اخروی برای مؤلف گرامی به شمار آید.

محمدتقی سبحانی

رئیس پژوهشکده کلام اهل بیت علیهم‌السلام

پیش‌گفتار

جهان آکنده از ادیان و مذاهب گوناگون است که در طی سالیان دراز در این گیتی، شکل گرفته و گسترش یافته‌اند. یکی از این ادیان، آیین آسمانی و الهی اسلام است که قدمت آن، به بیش از ۱۴ قرن می‌رسد. هرچند این دین پس از ادیان دیگری مانند مسیحیت و یهودیت آمده است، بنا بر باور مسلمانان، واپسین، کامل‌ترین و پاسخگوترین دین الهی و آسمانی است و پس از آن، هیچ دینی از سوی خداوند سبحان برای بشر نخواهد آمد.

در این دین، واپسین و کامل‌ترین کتاب آسمانی با نام «قرآن» برای بشریت به ارمغان آورده شده است و آخرین پیامبر الهی با نام محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نیز در این دین، تجلی کرده و همگان را به دین اسلام و نیز علوم، معارف و فرهنگ آن فراخوانده است.

بدین‌سان پس از طی سالیان متمادی، سبک زندگی، فرهنگ و تمدن سترگ و پویایی با نشان «اسلامی» در مقیاس جهانی و بین‌المللی رخ نموده است که در همه حوزه‌های فردی، خانوادگی، ملی، بین‌المللی و محیط زیستی و در همه ابعاد اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، حقوقی، علمی، خوراکی، پوشاکی، سکونت، بهداشتی، آرایشی، هنری، فنی و... و نیز در همه عرصه‌های پندار، گفتار و کردار، دارای طرح و برنامه منسجم، روشمند و هدفمند است.

بیشترین نمود این سبک زندگی (فرهنگ و تمدن اسلامی) از زمان پیدایش تا ادوار

تطور و گسترش آن، در قاره پهناور آسیا بوده و سپس به سراسر جهان هستی تسری یافته است. امروزه در قاره گسترده آسیا، پایگاه اصلی این دین مقدس و مذهب تشیع - که از جمله مذاهب شاخص این دین است - در کشور جمهوری اسلامی ایران تحقق یافته است؛ به گونه‌ای که می‌توان با قاطعیت کامل گفت که ایران، ام‌القرا یا مادر جهان اسلام و تشیع است و از این منطقه و کشور، سبک زندگی، فرهنگ و تمدن ناب و اصیل اسلامی، به همه جای جهان صادر و منتقل می‌شود.

چندی است که مطالعات استشرافی رونق گرفته و در همین راستا، اسلام‌پژوهی و اسلام‌شناسی خاورشناسان برجسته جهان، رواج چشمگیری یافته است. از جمله خاورشناسان مهم که به مطالعه اسلام، مسلمانان و مسائل مرتبط با آنها مشغول‌اند، متفکران و دانشوران منطقه اسرائیل (فلسطین اشغالی) هستند. تعداد و کیفیت مراکز، اشخاص، آثار و فعالیت‌های علمی مرتبط با اسلام‌شناسی در منطقه اسرائیل، به قدری بالاست که توضیح آن نیازمند نگارش کتابی مستقل در این زمینه است تا به صورت منسجم، روشمند و هدفمند، مهم‌ترین حوزه‌های مطالعاتی آنان را درباره موضوعات و مسائل اسلام و مسلمانان رصد کند. عمق یافتن در مطالعات و پژوهش‌های منطقه اسرائیل در حوزه اسلام و مسلمانان - به‌ویژه مذهب شیعه و فرقه‌های آن - بسیاری از اهداف مراکز علمی و اشخاص اسلام‌پژوه در این زمینه را روشن می‌سازد. تحقیق در مبانی، اصول و روش‌شناسی مطالعات اسلامی در مراکز علمی اسرائیل، مؤلفه‌ها و عناصر سازنده نظام اسلام‌پژوهی و اسلام‌شناسی در فلسطین اشغالی (اسرائیل) را آشکار می‌سازد. این نوشتار، به‌نوعی یک ارزیابی و سنجه‌نمایی از کارکرد چندساله اسرائیل در زمینه تحقیقات اسلام‌شناسانه و اسلام‌پژوهانه است که در نوع خودش بی‌سابقه بوده و برای نخستین بار به جوامع علمی جهان عرضه می‌شود.

از مساعدت‌های رئیس پژوهشگاه قرآن و حدیث، آیت‌الله محمد محمدی نیک‌ری شهری (دامت برکاته) و قائم مقام پژوهشگاه قرآن و حدیث، حجت‌الاسلام

والمسلمین دکتر رضا برنجکار (زید عَزَّه)، رئیس پژوهشکده کلام اهل بیت علیهم‌السلام،
حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمدتقی سبجانی (زید عَزَّه)، نهاد
ریاست جمهوری کشور جمهوری اسلامی ایران، مرکز مطالعات فلسطین،
وزارت اطلاعات و دیگر اشخاص و سازمان‌هایی که بنده را در این مسیر سخت و
ناهموار یاری کردند، سپاسگزارم و توفیق همگان را از خداوند منان خواستارم.
این نوشتار، از آنجاکه کتابی در حوزه مطالعات اسلام‌پژوهی در اسرائیل به شمار
می‌رود، دارای اشکالات و نواقص فراوان است؛ ولی از آنجا که نخستین اثر در این
زمینه است و سابقه قبلی ندارد، خرده‌ای بر آن نیست و می‌توان از آن دفاع کرد و آن
را به جامعه علمی عرضه کرد. این نگاشته، الگویی برای بررسی و تحلیل مطالعات
اسلام‌پژوهی غیر مسلمانان است و روش و افق پژوهش‌های خاورشناسی اسلامی
را به مشتاقان این عرصه نشان داده است. گفتنی است که از پیشنهادها و انتقادات
همه پژوهشگران و محققان بهره‌برده خواهد شد.

فصل اول:

پیش‌نیازهای پژوهش

آشنایی با کتاب

دین اسلام، واپسین و کامل‌ترین دین آسمانی و الهی است که خالق یکتا آن را به واسطه پیامبر خاتم خود با نام محمد صلی الله علیه و آله، بر بهترین امت با نام «امت اسلام» و «مسلمانان» نازل کرده است و در این دین، آخرین و برترین کتاب مقدس و آسمانی با نام «قرآن»، توسط جبرئیل امین علیه السلام فرستاده شده است.

این دین، همیشه کانون مطالعات گروه‌ها و افراد گوناگون بوده است و همچنان که مسلمانان - از فرقه‌ها و نحله‌های گوناگون - درباره دین خودشان مطالعه و پژوهش می‌کردند و می‌کنند، گروه‌ها و افراد گوناگونی از ادیان دیگر در سراسر جهان، به تحلیل، بررسی و تحقیق درباره این دین مشغول بوده‌اند و هستند که از جمله آنها، یکی هم امت یهود است؛ کسانی که در نقاط گوناگونی از جهان پراکنده هستند. اسرائیل یا همان فلسطین اشغالی، از جمله مناطقی است که یهودیان در آن مستقرند و مراکز مهمی را برای مطالعه و تحقیق در زمینه اسلام و مسلمانان - با همه فرقه‌ها و نحله‌هایش - برپا کرده‌اند و محققان و اساتید گوناگونی در این مراکز، به صورت گروهی و فردی، مشغول مطالعات عمیق هستند. حتی دروس گوناگونی